

İDARİ GÖZETİME ALTERNATİF YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda yer alan idari gözetime alternatif yükümlülüklerle ilişkin hükümlerin uygulanması hakkında usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 6458 sayılı Kanunun 57 nci ve 57/A maddeleri kapsamında, hakkında sınır dışı etme kararı alınan ve idari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulan düzensiz göçmenlere ilişkin yürütülecek iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 6458 sayılı Kanunun 57/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aile: Yabancıнын eşini, ergin olmayan çocuğu ile bağımlı ergin çocuğunu,
- b) Aile temelli geri dönüş: Düzensiz göçmenlerin sınır dışı etme kararı yerine getirilinceye kadar, Türkiye’de yasal olarak bulunan birinci ve ikinci dereceden akrabalarının yanında kalmalarını öngören yükümlülüğü,
- c) Bakan: İçişleri Bakanını,
- ç) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- d) Başkanlık: Göç İdaresi Başkanlığını,
- e) Belirli adreste ikamet etme: Düzensiz göçmenlerin sınır dışı etme kararı yerine getirilinceye kadar belirli bir adreste kalmalarını öngören yükümlülüğü,
- f) Bildirimde bulunma: Düzensiz göçmenlerin sınır dışı etme kararı yerine getirilinceye kadar belirli aralıklarla İl Müdürlüğüne bildirimde bulunmalarını öngören yükümlülüğü,
- g) Çocuk: Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişiyi,
- ğ) Elektronik izleme: Düzensiz göçmenlerin teknolojik yöntem ve araçlarla izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan yükümlülüğü,
- h) Geri dönüş danışmanlığı: Düzensiz göçmenin ülkesine geri dönüşünü teşvik etmek ve hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirmek için görevlendirilen geri dönüş danışmanı yoluyla yabancıнын ülkeden gönüllü olarak çıkışını sağlamayı amaçlayan mekanizmayı,
- ı) Geri dönüş danışmanı: Geri dönüş danışmanı yetki belgesine sahip ve Başkanlık tarafından görevlendirilen kişiyi,
- i) İdari gözetime alternatif yükümlülük: Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıнын idari gözetim altına alınması yerine, özgürlüğünü kısıtlamayacak ya da daha az kısıtlayacak şekilde uygulanan idari tedbirleri,
- j) İkamet adresi: Türkiye’de adres kayıt sisteminde kayıtlı olunan yerleşim yerini,
- k) İl Müdürlüğü: İl Göç İdaresi Müdürlüğünü,
- l) Kanun: 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununu,
- m) Menşe ülke: Yabancıнын vatandaşı olduğu ya da uyruğunu taşıdığı ülkeyi, vatansız kişiler söz konusu olduğunda ise önceki mutlak ikamet ülkesini,
- n) Mücbir sebep: İdari gözetime alternatif yükümlülüğün yerine getirilmesine engel teşkil edebilecek nitelikte kişinin kusurunu ortadan kaldıran öngörülemez olay, olgu ve durumu,
- o) Özel ihtiyaç sahibi: Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılardan, refakatsiz çocuk, engelli, yaşlı, hamile, ciddi sağlık sorunu bulunan, beraberinde çocuğu olan yalnız anne ya da baba veya işkence, cinsel saldırı ya da diğer fiziksel, cinsel ya da psikolojik şiddete maruz kalmış kişiyi,
- ö) Hassas durumda olan kişi: Özel ihtiyaç sahibi, alkol veya madde bağımlısı olan, fiziksel veya psikolojik hastalığı, kendisine veya başkasına zarar verme eğilimi bulunan, bulaşıcı hastalığı

olan, insan ticareti mağduru olduğu ya da olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan, risk altında çocuk veya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği tarafından kırılgan grup olarak tanımlanan kişileri,

p) Refakatsiz çocuk: Sorumlu bir kişinin etkin bakımına alınmadığı sürece, kanunen ya da örf ve adet gereği kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati bulunmaksızın Türkiye'ye gelen veya Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra refakatsiz kalan çocuğu,

r) Sınır dışı etme kararının geri alınması: Yabancı hakkında sınır dışı etme kararı alındıktan sonra Kanunun 55 inci maddesi kapsamında olduğunun tespit edilmesi ya da sınır dışı etme kararının sehven alınmış olması sebebiyle yabancı hakkında alınan sınır dışı etme kararının sonlandırılmasını,

s) Sınır dışı etme kararının kaldırılması: Yabancı sınır dışı edilmesi ya da gönüllü geri dönüş kapsamında ülkeden çıkışının sağlanması veya başkaca bir sebeple hakkında alınan sınır dışı etme kararının sonlandırılmasını,

ş) Sınır dışı etme kararının iptali: Mahkeme kararına istinaden yabancı hakkında alınan sınır dışı etme kararının sonlandırılmasını,

t) Teminat: Düzensiz göçmenlerin sınır dışı etme kararı yerine getirilinceye kadar ülke içinde serbest kalmaları için Başkanlık tarafından belirlenecek tutarda güvence bedeli yatırmaları şeklinde uygulanacak yükümlülüğü,

u) Teminat süresi: İl Müdürlüğü tarafından yabancının teminat yükümlülüğüne tabi tutulduğu süreyi,

ü) Üçüncü ülke: Göç eden kişinin vatandaşı olmadığı ya da uyruğunu taşımadığı menşe ülkesi dışındaki ülkeyi,

v) Vatsansız kişi: Hiçbir devlete vatandaşlık bağıyla bağlı bulunmayan ve yabancı sayılan kişiyi,

y) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari Gözetime Alternatif Yükümlülüklerle İlişkin Değerlendirme ve Karar

Yetki ve kapsam

MADDE 5- (1) İdari gözetime alternatif yükümlülükler, hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılara Başkanlığın talimatı üzerine veya resen valilikler tarafından uygulanabilir.

(2) İdari gözetime alternatif yükümlülüklerin takibini sağlamak amacıyla İl Müdürlükleri bünyesinde bir birim kurulur.

(3) Yabancı sınır dışı etme kararının idari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulup tutulmayacağına ve hangi yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulacağına ilişkin değerlendirme valilik tarafından yapılır. Yapılan değerlendirmeye istinaden yabancının idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulmasına ilişkin karar valilikler tarafından alınır.

(4) İdari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulup tutulmayacağına ilişkin değerlendirme yapılırken yabancının özgürlük ve güvenlik hakkı, aile bütünlüğü, çocuğun yüksek yararı ve kamu düzeni, kamu sağlığı ve kamu güvenliği dengesi gözetilir.

İdari gözetime alternatif yükümlülüğe tabi tutulacaklar

MADDE 6- (1) Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılardan; kaçma ve kaybolma riski bulunan, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal eden, sahte ya da asılsız belge kullanan, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayan, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlardan;

a) İdari gözetim süresi dolanlar,

b) İdari gözetim kararı alınmaksızın idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulması uygun görülenler,

c) Başkanlığın talimatıyla ya da resen valilik tarafından yapılan değerlendirme sonucunda idari gözetimi sonlandırılanlar,

ç) Sulh ceza hakimi kararına istinaden valilik tarafından idari gözetimi sonlandırılanlar, hakkında idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülükler uygulanır.

(2) Kanunun 55 inci maddesi kapsamında olan yabancılar idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulamaz.

(3) Yabancı hakkında alınan sınır dışı etme kararının iptal edilmesi, kaldırılması veya geri alınması durumunda, yabancı idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulmaz ve varsa yabancının tabi tutulduğu yükümlülük/yükümlülükler sonlandırılır.

(4) Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılardan; kaçma ve kaybolma riski bulunan, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal eden, sahte ya da asılsız belge kullanan, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayan, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanların, aşağıdaki durumlardan birinin ya da birkaçının varlığı halinde, öncelikli olarak idari gözetim altına alınması esastır:

a) İdari gözetim altına alınmaması durumunda ülkesiyle ilgili doğru bilgi ve belgelere ulaşılamayacak olması.

b) Kimlik ve uyruğunun tespit edilmesi amacıyla idari gözetim altına alınması gerekmesi.

c) Yabancının idare ile iş birliği yapmaması.

ç) Yabancının idari gözetim altına alınmaması durumunda ülkesine geri gönderilemeyecek olması.

Değerlendirmeye ilişkin süreç

MADDE 7- (1) Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancının idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulup tutulmayacağına idari gözetim altına alınmadan önce değerlendirilmesi esastır. İdari gözetim veya idari gözetime alternatif yükümlülüklerle ilişkin yapılacak olan değerlendirme bireysel yapılır. Yapılacak olan değerlendirmede, kişinin özel ihtiyaç sahibi veya hassas durumda olan bir birey olup olmadığı, yaşı, sağlık durumu, cinsiyeti, ailevi durumu gibi özellikleri dikkate alınır. Ancak, alternatif yükümlülük/yükümlülüklerin uygulanmasının mümkün olmaması veya söz konusu yükümlülük/yükümlülüklerin yeterli olmaması durumunda idari gözetime başvurulabilir.

(2) Yabancı hakkında idari gözetime alternatif yükümlülüklerle ilişkin değerlendirmenin idari gözetim altına alınmadan yapılmasının mümkün olmadığı hallerde, yabancı öncelikle idari gözetim altına alınır ve geri gönderme merkezine teslim alınması akabinde yabancıyla mülakat yapılarak idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulup tutulmayacağı öncelikli olarak değerlendirilir.

(3) Hakkında idari gözetim kararı alınarak geri gönderme merkezinde barındırılan yabancıların idari gözetim kararının devamına veya uzatılmasına ilişkin yapılacak değerlendirmede, kişinin idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulup tutulmayacağı da değerlendirilir.

(4) Hakkında sınır dışı etme ve idari gözetim kararı alınan yabancılardan, geri gönderme merkezine götürülmelerine ilişkin kırk sekiz saatlik sürede idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulması gerektiği tespit edilenlerin idari gözetim kararları sonlandırılır ve bu yabancılar idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulur.

(5) Bir yabancının idari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulup tutulamayacağına ilişkin olarak, yabancı hakkında yapılan işlemlerin her aşamasında ve herhangi bir süre beklenmeksizin değerlendirme yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdari Gözetime Alternatif Yükümlülükler

Belirli adreste ikamet etme

MADDE 8- (1) Belirli adreste ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancı, sınır dışı edilinceye kadar ikamet edeceği adresi İl Müdürlüğüne bildirir.

(2) Yabancının beyan ettiği adresin doğruluğu İl Müdürlüğüne sistemsel olarak teyit edilir.

(3) Yabancının belirli adreste ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulabilmesi için, adresin ikinci fıkra kapsamında teyit edilmesi akabinde, yabancının imzalamış olduğu kira kontratı veya kira kontratı olmaması durumunda yanında kalacağı kişilerin yazılı muvafakatı aranır. Yükümlülüğe tabi tutulacak kişinin yanında kalacağı kişilerin de beyan edilen adreste oturup oturmadığı sistemsel olarak veya gerekli belgeler yoluyla teyit edilir.

(4) Yükümlülüğe tabi tutulacak yabancının beyan ettiği adreste ikamet ettiği sistemsel olarak teyit edilebiliyorsa üçüncü fıkradaki şartlar aranmaz.

(5) Belirli adreste ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıların adres bilgileri kolluk birimlerine bildirilir. Yabancının belirttiği adreste bulunup bulunmadığı, İl Müdürlüğünün talebine istinaden sorumluluk sahası gözetilerek ilgili kolluk birimlerince yapılacak mahalli tahkikatla tespit edilir.

(6) Yabancının, hakkında işlem yapıldığı ilde ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulması esastır.

(7) Yabancı, başka bir ilde ikamet etmek için yazılı talepte bulunduysa;

a) Talebe ilişkin değerlendirme, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından yapılır.

b) Yapılacak değerlendirmede, yabancının sağlık durumu, güvenlik riski, eğitim durumu ve aile bağları gibi özel durumları göz önünde bulundurulur. Yabancı, talebine dayanak teşkil edebilecek belgeleri İl Müdürlüğüne sunar. Söz konusu gerekçelerden herhangi birinin bulunmadığı durumlarda Başkanlığın yazılı görüşü alınır. Ayrıca, her hâlükârda hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve/veya (k) bendinden işlem yapılan yabancılar için Başkanlığın uygun görüşünün alınması zorunludur.

c) Yabancının talebinin uygun görülmesi halinde, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğüne yabancının il değişikliğinin gerekçesini de içerecek şekilde bilgi verilir.

ç) Yabancının takibini, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğü yapar.

(8) Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve/veya (k) bentleri kapsamında olan yabancılar yalnızca belirli adreste ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulamaz. Bu yabancılar, kaybolmalarını engellemek amacı ile belirli adreste ikamet etme dışında ilave alternatif yükümlülük/yükümlülükler de tabi tutulur.

Bildirimde bulunma

MADDE 9- (1) Bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulan yabancı, bu yükümlülüğünü aşağıdakilerden biri ya da birkaçı yoluyla yerine getirebilir:

a) Parmak izi verilerinin doğrulanması.

b) Ses tanıma uygulaması.

c) İl Müdürlüğünde ıslak imza atma.

(2) Bildirimde bulunma yükümlülüğünde, İl Müdürlüğü tarafından mümkün olduğunca biyometrik verilerin kullanımı önceliklendirilir.

(3) Yabancının hangi aralıklarda ve birinci fıkrada sayılanlardan hangi usulle bildirimde bulunacağına, yabancıya ilişkin gerekli değerlendirme yapıldıktan sonra İl Müdürlüğü tarafından karar verilir. Yabancının bildirimde bulunma yükümlülüğündeki bildirim aralıkları bir aydan fazla olamaz.

(4) Yabancının, hakkında işlem yapıldığı ilde bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulması esastır.

(5) Yabancı, başka bir ilde bildirimde bulunmak için yazılı talepte bulunduysa;

a) Talebe ilişkin değerlendirme, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından yapılır.

b) Yapılacak değerlendirmede, yabancının sağlık durumu, güvenlik riski, eğitim durumu ve aile bağları gibi özel durumları göz önünde bulundurulur. Yabancı, talebine dayanak teşkil edebilecek belgeleri İl Müdürlüğüne sunar. Söz konusu gerekçelerden herhangi birinin bulunmadığı durumlarda Başkanlığın yazılı görüşü alınır. Ayrıca, her hâlükârda hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve/veya (k) bendinden işlem yapılan yabancılar için Başkanlığın uygun görüşünün alınması zorunludur.

c) Yabancının talebinin uygun görülmesi halinde, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğüne yabancının il değişikliğinin gerekçesini de içerecek şekilde bilgi verilir.

ç) Yabancının takibini, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğü yapar.

(6) Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve/veya (k) bentleri kapsamında olan yabancılar yalnızca bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulamaz. Bu yabancılar,

kaybolmalarını engellemek amacı ile bildirimde bulunma yükümlülüğü dışında ilave alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle de tabi tutulur.

Ses tanıma

MADDE 10- (1) Yabancıнын ses tanıma uygulaması yoluyla takibini sağlayacak yazılım ve donanım Başkanlık ve/veya yetkilendireceği kurum ya da kuruluş tarafından geliştirilir/temin edilir.

(2) Başkanlık, ses tanıma yazılımının ne şekilde kullanılacağı konusunda İl Müdürlüklerini bilgilendirir.

(3) İl Müdürlükleri, ses tanıma yazılımı yoluyla yabancıнын yükümlülüğünü ne şekilde yerine getireceğini yabancıya yazılı şekilde tebliğ eder.

(4) Ses tanıma yazılımı yoluyla yükümlülüğe tabi tutulan yabancı, İl Müdürlüğünün belirleyeceği sürelerde bu yazılım yoluyla bildirimde bulunur.

(5) Yabancıнын on beş günden fazla olmamak kaydıyla, yükümlülüğe tabi tutulan ilden başka bir ile seyahat etmeyi talep etmesi ve bu talebin İl Müdürlüğünce uygun görülerek kişiye yol izin belgesi düzenlenmesi durumunda, yabancı yükümlülüğünü gittiği ilde yerine getirir. Yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından takip edilir.

(6) Yabancı, ses tanıma yoluyla bildirim yükümlülüğünü başka bir ilde yerine getirmek için yazılı talepte bulunduysa;

a) Talebe ilişkin değerlendirme, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından yapılır.

b) Yapılacak değerlendirmede, yabancıнын sağlık durumu, güvenlik riski, eğitim durumu ve aile bağları gibi özel durumları göz önünde bulundurulur. Yabancı, talebine dayanak teşkil edebilecek belgeleri İl Müdürlüğüne sunar. Söz konusu gerekçelerden herhangi birinin bulunmadığı durumlarda Başkanlığın yazılı görüşü alınır. Ayrıca, her hâlükârda hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve/veya (k) bendinden işlem yapılan yabancılar için Başkanlığın uygun görüşünün alınması zorunludur.

c) Yabancıнын talebinin uygun görülmesi halinde, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğüne yabancıнын il değişikliğinin gerekçesini de içerecek şekilde bilgi verilir.

ç) Yabancıнын takibini, beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğü yapar.

Aile temelli geri dönüş

MADDE 11- (1) Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulmayı talep etmesi halinde, sınır dışı etme kararı yerine getirilinceye kadar Türkiye’de yasal olarak bulunan birinci ve ikinci dereceden akrabalarının yanında kalabilir.

(2) Aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulacak yabancıнын aile bağlarının tespitine ilişkin bilgi ve belgeler (pasaport, kimlik kartı, sürücü belgesi, Başkanlık veya valilik tarafından tanzim edilen belgeler gibi) yabancıнын kendisi, yasal temsilcisi veya birinci fıkra da sayılan akrabaları tarafından İl Müdürlüğüne sunulur.

(3) Aile temelli geri dönüş yükümlülüğü yabancıнын talebi dışında gerçekleştirilemez. Yabancıнын aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulma talebi yazılı olarak alınır.

(4) Aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын yanında kalacağı akrabalarından da yazılı muvafakat alınır. Söz konusu muvafakatta kişiler, yabancıнын sınır dışı etme sürecinde İl Müdürlüğü ile iş birliği yapacaklarını ve yabancıнын seyahat masraflarını karşılayacaklarını da taahhüt ederler.

(5) Dördüncü fıkra da belirtilen muvafakatın alınamaması durumunda, yabancı aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulamaz.

Geri dönüş danışmanlığı

MADDE 12- (1) Geri dönüş danışmanlığı, hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıнын, menşe ülkesiyle ilgili doğru bilgi ve belgelerin tespit edilmesi, ülkesine veya üçüncü bir ülkeye çıkışının sağlanması sürecinde hak ve yükümlülüklerine ilişkin bilgilendirilmesi, ülke temsilciliğiyle

iş birliği yapması ve gönüllü olarak ülkesine veya üçüncü bir ülkeye dönmesi konusunda teşvik edilmesi amacıyla uygulanır.

(2) Geri dönüş danışmanı yoluyla ülkesine veya üçüncü bir ülkeye çıkışı sağlanan yabancıya Kanunun 60/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında destek sağlanabilir.

(3) Geri dönüş danışmanlığı kapsamında ülkesine veya üçüncü bir ülkeye çıkışı sağlanacak yabancılar hakkında yapılan iş ve işlemlerde Kanunun 4 üncü maddesi hükümleri saklıdır.

(4) Geri dönüş danışmanlığı kapsamında ülkesine veya üçüncü bir ülkeye çıkışı sağlanacak yabancıya hak ve yükümlülükleri yazılı olarak tebliğ edilir.

(5) Geri dönüş danışmanlığı kapsamında ülkeden çıkışı sağlanan yabancılar hakkında durumuna uygun tahdit veri girişi yapılır.

Kamu yararına hizmetlerde gönüllülük esasıyla görev alma

MADDE 13- (1) Kamu yararına hizmetlerde gönüllülük esasıyla görev alma alternatif yükümlülüğüne ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.

Teminat

MADDE 14- (1) Teminat tutarı, hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı veya yabancı adına işlem yapmak üzere yabancıya yetkilendirdiği kişi tarafından, ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(2) Teminat tutarı, yüz bin Türk Lirasıdır. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak Başkanlık tarafından İl Müdürlüklerine bildirilir.

(3) Yabancı veya yabancı adına işlem yapmak üzere yabancıya yetkilendirdiği kişi, belirlenen tutarı yatırması sonrasında, bu işleme ilişkin dekontu İl Müdürlüğüne teslim etmekle yükümlüdür. Söz konusu belge İl Müdürlüğü tarafından yabancıya dosyasında muhafaza edilir.

(4) Dekontun İl Müdürlüğüne teslim edilmesinin ardından yabancıya idari gözetimi sonlandırılır.

(5) Teminat yükümlülüğüne tabi tutulan yabancılar, aynı zamanda bildirimde bulunma yükümlülüğüne de tabi tutulur. Birlikte uygulanan bu idari gözetime alternatif yükümlülükte, bildirim yükümlülüğü, İl Müdürlüğünün belirlediği aralıklarla uygulanır.

(6) Teminatın iadesi için İl Müdürlüğü tarafından, yabancıdan ya da yasal temsilcisinden, teminat iadesine ilişkin talep ve hesap numarası bilgileri yazılı olarak alınır.

(7) Yabancıya sınır dışı etme kararının yerine getirilmesi, yabancıya Ülkemizden çıkış yaptığının tespit edilmesi veya sınır dışı etme kararının idare mahkemesi tarafından iptal edilmesi durumlarında, yatırılan teminat miktarı yabancıya ya da yasal temsilcisinin bildirdiği hesap numarasına iade edilir. Yabancıya idari gözetime alternatif yükümlülük bağlamında yatırdığı teminat tutarına ilişkin faiz ödemesi yapılmaz.

(8) Teminat yatıran yabancıya Ülkemizden çıkış yapması için tanınan süre, bir aydan az ve altı aydan fazla olamaz. Şahsın kendisine tanınan bu süre içinde ülkeden çıkış yapmaması ya da yükümlülüklerine uymaması durumunda, teminat meblağı Hazineye gelir olarak kaydedilir.

(9) Teminat yükümlülüğü getirilecek yabancılarla, insan ticareti mağduru olup olmadıklarının belirlenmesi ve tacirleri tarafından teminat yatırılmasının önüne geçilmesi amacıyla mülakat yapılması zorunludur. İnsan ticareti mağduru olduğu konusunda kuvvetli şüphe bulunan yabancılarla ilgili olarak 17/3/2016 tarihli ve 29656 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik kapsamında işlem yürütülür.

(10) Mücbir sebeplerin varlığı halinde sekizinci fıkrada belirtilen süre işlemez.

(11) Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (ç) ve/veya (k) bentleri kapsamında olan yabancılar teminat yükümlülüğüne tabi tutulamaz.

Elektronik izleme

MADDE 15- (1) Elektronik izleme, hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya, bu işlemler yerine getirilinceye kadar, ülke içerisinde takip ve kontrolünün sağlanması amacıyla uygulanır.

(2) Elektronik izleme yükümlülüğü aşağıdaki şekillerde uygulanabilir:

a) Yabancıların iletişim cihazlarına yüklenecek mobil uygulama yoluyla bildirimde bulunmaları ve konumlarının belirlenmesi.

b) Elektronik kelepçe yoluyla izleme.

(3) Elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulacak yabancıların, özel ihtiyaç sahibi ya da hassas durumda olup olmadığı ve kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından tehdit oluşturup oluşturmadığı öncelikli olarak değerlendirilir.

(4) Elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulması gereken ancak özel ihtiyaç sahibi ya da hassas durumda olduğu tespit edilen yabancıya ikinci fıkranın (a) bendi kapsamında yükümlülük getirilir. Bu yabancılara ikinci fıkranın (a) bendi haricinde ilave olarak bildirimde bulunma yükümlülüğü uygulanmaz.

Mobil uygulama

MADDE 16- (1) Yabancıların iletişim cihazlarına yüklenecek mobil uygulama Başkanlık ve/veya yetkilendireceği kurum ya da kuruluş tarafından geliştirilir/temin edilir.

(2) Başkanlık, mobil uygulamanın ne şekilde kullanılacağı konusunda İl Müdürlüklerini bilgilendirir.

(3) İl Müdürlüğü, bu yükümlülüğe tabi tutacağı yabancıların iletişim cihazına bu uygulamayı yüklemesini sağlar ve yabancıyı uygulamanın kullanımına ilişkin olarak yazılı şekilde bilgilendirir.

(4) Mobil uygulama yoluyla elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancı, İl Müdürlüğünün belirleyeceği sürelerde söz konusu uygulama yoluyla İl Müdürlüğüne bildirimde bulunur.

(5) Yabancıların on beş günden fazla olmamak kaydıyla, yükümlülüğe tabi tutulan ilden başka bir ile seyahat etmeyi talep etmesi ve bu talebin İl Müdürlüğünce uygun görülerek kişiye yol izin belgesi düzenlenmesi durumunda, yabancı mobil uygulama yoluyla elektronik izleme yükümlülüğünü gittiği ilde yerine getirir. Yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından takip edilir.

(6) Yabancı, mobil uygulama yoluyla bildirim yükümlülüğünü başka bir ilde yerine getirmek için yazılı talepte bulunduysa;

a) Talebe ilişkin değerlendirme, yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından yapılır.

b) Yapılacak değerlendirmede, yabancıların sağlık durumu, güvenlik riski, eğitim durumu ve aile bağları gibi özel durumları göz önünde bulundurulur. Yabancı, talebine dayanak teşkil edebilecek belgeleri İl Müdürlüğüne sunar. Ayrıca, hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve/veya (k) bendinden işlem yapılan yabancılar için Başkanlığın uygun görüşü alınır.

c) Yabancıların talebinin uygun görülmesi halinde, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğüne yabancıların il değişikliğinin gerekçesini de içerecek şekilde yazılı bilgi verilir.

ç) Yabancıların takibini, beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlülüğünü yerine getireceği ildeki İl Müdürlüğü yapar.

Elektronik kelepçe

MADDE 17- (1) Elektronik kelepçe, hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve/veya (k) bentlerinden sınır dışı etme kararı alınan yabancıların, teknolojik yöntem ve araçlarla izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan yöntemdir.

(2) Hakkında Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve/veya (k) bentlerinden sınır dışı etme kararı alınan yabancılar ancak aşağıdaki sebeplerden birinin varlığı halinde, elektronik kelepçe yoluyla elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulabilir:

a) İdari gözetim süresinin dolması.

b) Sulh ceza hakimliği kararıyla idari gözetimlerinin sonlandırılması.

c) Güvenlik ve istihbarat birimlerinin görüşleri doğrultusunda elektronik kelepçe takılmasının zaruri görülmesi.

ç) Başkanlık tarafından elektronik kelepçe ile takip edilmesine karar verilmesi.

(3) Bir yabancıların elektronik kelepçe yoluyla izleme yükümlülüğüne tabi tutulmasına resen veya İl Müdürlüğünün talebi doğrultusunda Başkanlık tarafından karar verilir.

(4) İkinci fıkranın (a) veya (b) bendi kapsamındaki yabancılardan İl Müdürlüğü tarafından elektronik kelepçe yoluyla yükümlülüğe tabi tutulması gerektiği değerlendirilenlere ilişkin olarak;

a) Gerekli onayın alınması amacıyla Başkanlığa görüş sorulur.

b) İl Müdürlüğünün yazılı talebine istinaden, Başkanlık konuya ilişkin olarak güvenlik ve istihbarat birimlerinin görüşünü alır.

c) Elektronik kelepçe takılmasının uygun görülmesi halinde Başkan onayı alınır ve söz konusu onaylar İl Müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir. Yabancıya kelepçe takılmasının uygun görülmemesi halinde ise yine Başkanlık İl Müdürlüğünü yazılı olarak bilgilendirir. İl Müdürlüğü, Başkanlığın talimatı doğrultusunda işlem yapar.

(5) İkinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında elektronik kelepçe yoluyla izleme yükümlülüğü getirilen yabancılarla ilgili olarak doğrudan Başkanlık tarafından Başkan onayı alınır ve Başkanlık konuya ilişkin olarak İl Müdürlüklerini yazılı olarak bilgilendirir. İl Müdürlüğü, Başkanlığın talimatı doğrultusunda işlem yapar.

(6) Elektronik kelepçe takılması uygun görülen yabancıya, kolluk veya özel güvenlik personeli tarafından elektronik kelepçe takılır ve aktif hale getirilir. Elektronik kelepçenin takılması ve aktif hale getirilmesi akabinde kelepçeyi takan ve aktif hale getiren personel tarafından tutanak tutulur.

(7) Elektronik kelepçe yoluyla yükümlülüğe tabi tutulan yabancıya, elektronik kelepçenin kullanımı ile uyulması gereken kurallar ve uymamanın sonuçları konusunda İl Müdürlüğü tarafından yazılı olarak bilgi verilir.

(8) Yabancıнын söz konusu yükümlülüğü başka ilde yerine getirmeyi talep etmesi halinde, İl Müdürlüğü tarafından dilekçesi alınır ve iş ve işlemler Başkanlığın görüşü çerçevesinde yürütülür.

(9) Yabancıнын kurallara aykırı davrandığının belirlenmesi halinde, ilgili kolluk birimi derhal bilgilendirilir. İlgili kolluk birimi yabancıнын yeniden idari gözetim altına alınabilmesi amacıyla yabancıyı ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yakalandığı yerdeki İl Müdürlüğüne teslim eder.

(10) Elektronik kelepçe, aşağıda sayılan durumlardan birinin varlığı halinde kolluk veya özel güvenlik personeli tarafından çıkarılır:

a) Sulh ceza hakimliği kararıyla.

b) Yabancıнын sınır dışı edilmesi, gönüllü geri dönüş yapması veya kendi isteğiyle ülkeden çıkış yapması durumunda.

c) Başkanlık veya Bakanlık talimatıyla.

ç) Yabancıнын ölmesi durumunda.

d) Tam teşekküllü Devlet hastanesinden elektronik kelepçenin çıkarılması gerektiğine ilişkin alınacak rapor doğrultusunda.

e) Mücbir sebeplerin varlığı halinde.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Elektronik izlemeye ilişkin yargı yolu

MADDE 18- (1) Elektronik izleme yükümlülüğüne karşı yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı sulh ceza hakimine başvurabilir.

(2) Başvuru yapılmış olması, elektronik izleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) Elektronik izleme yükümlülüğüne ilişkin şartların ortadan kalktığı veya değiştiği iddiasıyla yeniden sulh ceza hakimine başvurulabilir.

(4) Sulh ceza hakimi tarafından elektronik izleme yükümlülüğünün sonlandırılmasına karar verilmesi durumunda, söz konusu yükümlülük derhal sonlandırılır. Ancak, gerekli görülmesi halinde yabancı başka alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulabilir.

Düzensiz göçmenlerin takibine ilişkin birimlerin görevleri

MADDE 19- (1) Düzensiz göçmenlerin takibine ilişkin birimlerde görev yapan personel aşağıdaki iş ve işlemleri titizlikle yerine getirmekle görevlidir:

a) Geri gönderme merkezinde kalmakta iken idari gözetimi sonlandırılarak idari gözetime alternatif yükümlülük getirilen yabancıların tabi tutulduğu yükümlülüğe uygun veri girişleri ve kaydını yapmak, yabancıнын yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini takip etmek, yerine

getirmiyorsa bunu sağlamak, yükümlülüğün yerine getirilmesi sağlanamıyorsa gerekli tahdit veri girişlerini ve yazışmalarını yapmak, gerekli hallerde Başkanlığa bilgi vermek.

b) Hakkında sınır dışı etme kararı alınan ancak idari gözetim kararı alınmaksızın idari gözetime alternatif yükümlülüğe tabi tutulan yabancıların, tabi tutulan yükümlülüğe göre veri girişlerini ve kaydını yapmak, yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini takip etmek, yerine getirmiyorsa bunu sağlamak, yükümlülüğün yerine getirilmesi sağlanamıyorsa gerekli tahdit veri girişlerini ve yazışmalarını yapmak, gerekli hallerde Başkanlığa bilgi vermek.

c) Yabancıların tabi tutuldukları yükümlülüklerle ilişkin olarak GöçNet modülüne yapılması gereken veri girişlerini aksatılmadan zamanında ve tüm sekmeler dolacak şekilde yapmak.

ç) GöçNet modülünden bağımsız olarak, tüm bildirim yükümlülükleri için detaylı istatistiki veri tutmak.

d) İdari gözetime alternatif yükümlülüğe tabi tutulan ve düzensiz göçmenlerin takibine ilişkin birimler tarafından takibi yapılan tüm yabancılarla ilişkin istatistikleri her ayın ilk haftası içerisinde aylık olarak Düzensiz Göçmen İzleme Daire Başkanlığına e-posta yoluyla ve bilahare üst yazıyla bildirmek.

e) Islak imza yoluyla bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulan yabancılar için gerekli listeleri hazırlamak ve bu listeleri düzenli olarak takip etmek.

f) Getirilen yükümlülüklerin takibi için kiosk cihazlarının aktif kullanılmasını sağlamak, kioskların düzenli çalışmasını takip etmek, konuya ilişkin olarak GöçNet proje sorumlularını bilgilendirmek.

g) Yükümlülüğünü başka bir ilde yerine getirmeyi talep eden ve bu talebi uygun görülen yabancıların yol izin belgelerini düzenlemek, yabancıların gittiği ilde yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için ilgili İl Müdürlüğüne bilgi vermek ve buna ilişkin olarak GöçNet sisteminde gerekli işlemleri yapmak.

ğ) Belirli adreste ikamet etme yükümlülüğü getirilen yabancılarla ilişkin olarak, ihtiyaç duyulması halinde kolluk marifeti ile mahalli tahkikatlarını yaptırmak.

h) İdari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulan yabancıların, yükümlülüklerini yerine getiremeyecek olmalarına ilişkin mücbir sebepleri olması durumunda, yabancıların durumlarına ilişkin evrakları (sağlık raporu, doğum raporu gibi) talep etmek ve kayıt altına alarak dosyalarında muhafaza etmek.

ı) Her yabancı için güncel tutulan bir takip dosyası oluşturmak.

i) Geri dönüş danışmanlığı kapsamında ülkesine dönüş yapacak olan yabancıların geri dönüş danışmanı ile yapacağı görüşmelerin tutanağını teslim alarak kayıt altına alıp yabancıların dosyasında muhafaza etmek.

j) Teminat yükümlülüğüne tabi tutulan yabancılarla ilişkin olarak, teminatın yatırıldığına dair dekontu teslim alarak kayıt altına almak, muhafaza etmek, yabancıların bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulmasını sağlamak, gerekli durumlarda teminat iadesini veya gelir kaydedilmesine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.

k) Mobil uygulama yoluyla elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıların telefonlarına Başkanlığın geliştirdiği uygulamayı yüklemek, yabancıların bildirim aralıklarını belirlemek, bildirimini takip etmek ve yabancıyı bu konuda yazılı olarak bilgilendirmek.

l) Elektronik kelepçe takılacak yabancılarla ilişkin idari iş ve işlemleri takip etmek.

m) Yabancıların idari gözetime alternatif yükümlülükleriyle ilgili üretilen evrakların e-arşiv sistemine taranmasını ve arşiv kayıtlarının güncel tutulmasını sağlamak.

n) İdari gözetime alternatif yükümlülük getirilen yabancılar için yükümlülüğe tabi tutulduklarını gösteren barkodlu/karekodlu belgeleri hazırlamak ve dosyasında muhafaza ederek bir nüshasını yabancıya teslim etmek.

o) Yabancıların idari gözetime alternatif yükümlülüğünün sonlandırılması durumunda gerekli veri girişlerini yapmak ve/veya kaldırmak.

ö) Başkanlığın verdiği diğer görevleri yapmak.

İdari gözetime alternatif yükümlülüklerin sonlandırılması

MADDE 20- (1) Yabancıların idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutuldukları süre, her halükarda yirmi dört ayı geçemez. Teminat yükümlülüğüne ilişkin süreler saklıdır.

(2) İdari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülükler, aşağıdaki şartların biri veya birkaçının varlığı halinde sonlandırılır:

a) Sulh ceza hâkimi veya idare mahkemesi kararıyla.

b) Yabancıнын sınır dışı edilmesi, gönüllü geri dönüş yapması veya kendiliğinden ülkeden çıkış yapması durumunda.

c) İdari gözetime alternatif yükümlülüklerle ilişkin yirmi dört aylık sürenin dolması durumunda.

ç) Başkanlık talimatıyla.

d) Yabancıнын yükümlülüğünü ihlal etmesi halinde.

e) İl Müdürlüğü tarafından, yabancıнын idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerinin devamında zaruret görülmemesi durumunda.

f) Yabancıнын idari gözetim altına alınması halinde.

g) Yabancı hakkında alınan sınır dışı etme kararının iptal edilmesi, kaldırılması veya geri alınması durumunda.

ğ) Yabancıнын ölmesi halinde.

Çeşitli hükümler

MADDE 21- (1) Bu Yönetmelikte ayrıca bir hüküm bulunmaması kaydıyla, aşağıdaki hallerden birinin veya birkaçının varlığı halinde yabancıyı yükümlülüğe tabi tutan İl Müdürlüğü tarafından derhal ilgili kolluk birimlerine haber verilir ve yabancı idari gözetim altına alınır:

a) Belirli adreste ikamet etme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын adresini terk ettiğinin tespit edilmesi.

b) Bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын iki kez üst üste bildirimde bulunmaması.

c) Aile temelli geri dönüş yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын adresini terk ettiğinin tespit edilmesi.

ç) Geri dönüş danışmanlığı verilen yabancıнын iki kez geri dönüş danışmanı ile görüşmeye gelmemesi.

d) Elektronik izlemenin bir türü olarak mobil uygulama yoluyla bildirimde bulunma yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын iki kez üst üste bildirimde bulunmaması veya yükümlülüğe tabi tutulduğu il dışında olduğunun tespit edilmesi.

e) Elektronik izlemenin bir türü olarak elektronik kelepçe yükümlülüğüne tabi tutulan yabancıнын kuralları ihlal ettiğinin tespit edilmesi.

(2) Bir yabancıнын idari gözetime alternatif yükümlülüğüne uymadığının tespit edilmesi halinde, öncelikli olarak mücbir sebeplerin varlığı değerlendirilir. Herhangi bir mücbir sebep bulunmaması durumunda, yabancı birinci fıkra kapsamında idari gözetim altına alınır. İdari gözetim altına alınan yabancılar, İl Müdürlüğünün değerlendirmesi neticesinde yeniden idari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulabilir.

(3) Herhangi bir alternatif yükümlülüğe tabi tutulan yabancıya, yabancıнын talebine istinaden veya şartların değişmesi halinde, yeni bir alternatif yükümlülük getirilebilir ya da yabancıнын tabi tutulduğu yükümlülük değiştirilebilir.

(4) İdari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerin mahkeme kararı sonucunda sonlandırılması veya mahkemece yürütmenin durdurulması kararı verilmesi halinde, mahkeme kararının gerekçesi göz önünde bulundurularak mümkün olması halinde yabancıya yeni bir alternatif yükümlülük getirilebilir. Ancak, her halükarda yabancıнын tabi tutulacağı yeni alternatif yükümlülük, mahkemenin sonlandırılmasına karar verdiği yükümlülükten daha kısıtlayıcı olamaz.

(5) İdari gözetime alternatif yükümlülük/yükümlülüklerle tabi tutulan yabancılarla, bu yükümlülüğe tabi tutulduklarını gösteren barkodlu/karekodlu bir belge düzenlenir.

(6) İdari gözetime alternatif yükümlülüklerle tabi tutulan yabancılarla ilişkin olarak İl Müdürlüğü tarafından, sınır dışı etmeye ilişkin çalışmalar ivedilikle yürütülür. Yabancıнын seyahat

belgesinin temin edilmesi ve uçuş planlamasının yapılabilmesi amacıyla, yabancı İl Müdürlüğüne davet edilebilir. Gerekli planlamaları yapılan yabancıların, Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Ülkemizden ivedilikle çıkışının sağlanması esastır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 23- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasından doğacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.